

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121205687
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Vekrbauerová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7121205687.6

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. Q., K.. XX.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka Q. I., K.. X.X.XXXX, bytom Na P.H. X, Košice, t.č. na neznámom mieste a otec J. Q., K.. XX.X.XXXX, bytom I.Á. XX, S., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS a ÚVV H., Q. K. X, V.H. XX, H., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaduje Centru pre deti a rodiny S. K. B., Q. XX/A, S. K. B. o d o v z d a ť maloletého S. Q., K.. XX.X.XXXX dočasne do starostlivosti Reedukačného centra B. J., XXX XX, B. J. po dobu šiestich mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej aj len „úrad“) návrhom doručeným súdu dňa 8.4.2022 žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý S. Q., K.. XX.X.XXXX dočasne umiestnený do Reedukačného centra B. J., XXX XX, B. J..

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletý bol so súrodencami S. Q., K.. XX.X.XXXX, Q. Q., K.. XX.X.XXXX a S. I., K.. XX.X.XXXX uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 12P/192/2012 zo dňa 25.10.2012 zverený do starostlivosti Krízového strediska P. K..R., Z. XX, S.. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 12P/192/2012 zo dňa 25.10.2013 bola maloleťmu S. Q. a súrodencom nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny S. K. B., Q. XX/A. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2013.

3. Okresný súd Košice I uznesením sp.zn. 11P/73/2021 zo dňa 3.8.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil Centru pre deti a rodiny S.Á. K. B. odovzdať maloletého S. dočasne do starostlivosti Reedukačného centra Q. - O. B. po dobu šiestich mesiacov. Maloletý bol prijatý do Reedukačného centra Q. - O. B. dňa 6.9.2021 a do Centra pre deti a rodiny S. K. B. sa vrátil dňa 24.2.2022. Zo správy reedukačného centra vyplýva, že maloletý je v školskom roku 2021/2022 žiakom 9. ročníka špeciálnej základnej školy. Adaptácia prebehla s veľkými ťažkosťami, v adaptačnej fáze štyrikrát ušiel. V rovesníckej skupine si stále hľadá svoje miesto, stále bol konfrontovaný s provokáciami od spolužiakov. V skupine, v ktorej bol maloletý S. boli dominantní iní chlapci, pričom sa objavili aj prvky šikanovania a maloletý S. bol jednou z obetí v tejto triede. Nedokáže sa brániť, svoje správanie podriaduje jedinému cieľu, a to návratu do kmeňového zariadenia Centra pre deti a rodiny S.Š. K. B.. Maloletý si nechce robiť problémy, radšej nič nepovie a bude trpieť, než by sa postavil na odpor. Vo vzťahu k dospelým má maloletý dôveru v authority, podrobuje sa požiadavkám, ktoré sú na neho kladené ale celkovo zvýšenú aktivitu nevyvíja. V triede patrí k priemeru, má dobré dni a dni bez záujmu.

4. Dňa 23.12.2021 úrad obdržal stanovisko Centra pre deti a rodiny, v ktorom je uvedené, že vzhľadom na pretrvávajúce problémové správanie maloletého v Reedukačnom centre Q. - O. B. odporúčajú v pokračovaní jeho pobytu z dôvodu zabezpečenia sociálneho, morálneho a emocionálneho vývinu maloletého, avšak písomný súhlas reedukačné centrum nedodalo. Reedukačné centrum Q. - O. B.

zabezpečuje vzdelávanie klientom iba do ukončenia 9. ročníka, z toho dôvodu zmena zariadenia v ich centre nie je možná. Zmena zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti je potrebná na zariadenie, ktoré mu môže poskytnúť ďalšie vzdelávanie. Dňa 26.1.2022 úrad obdržal od Centra pre deti a rodiny súhlasné stanovisko Reedukačného centra B. J. vo veci prijatia maloletého.

5. Dňa 21.2.2022 úrad obdržal stanovisko Centra pre deti a rodiny, ktoré vzhľadom na pretrvávajúce problémové správanie maloletého v Reedukačnom centre a viaceré pokusy o útek vyjadrilo odporúčanie v pokračovaní pobytu maloletého v Reedukačnom centre B. J. a dokončení 9. ročníka povinnej školskej dochádzky maloletého na odbornom učilišti pri zariadení Reedukačného centra B. J..

6. Dňa 10.3.2022 úrad vykonal návštevu a zisťovanie názoru maloletého, ktorý uviedol, že v Reedukačnom centre Q. - O. B. sa mu nepáčilo, nakoľko tam boli stanovené pravidlá. Učil sa tam väčšinou na jednotky, dvojky, mal iba jednu štvorku. Občas fajčí aj marihuanu, ktorú mu údajne dodáva jeho brat. Po príchode do centra boxoval do steny, obíjal omietku. Uvedomuje si, že pri svojom nevhodnom správaní bude premiestnený do reedukačného centra, avšak nechce ísť, pretože je tam potrebné dodržiavať pravidlá. Na samostatne usporiadanej skupine je so svojou sestrou Q. a bratom S., s ktorými majú dobrý vzťah. Má rád futbal, no vyvolávajú bitky, kde skupina chlapcov bije jednotlivcov.

7. Dňa 7.4.2022 úrad prevzal z Centra pre deti a rodiny S. K. B. žiadosť o podanie neodkladného opatrenia. Z uvedenej žiadosti vyplýva, že maloletý S. po príchode do centra sa napriek tomu, že bol oboznámený s pravidlami dožadovateľ vychádzok, odmietal doprovod z a do školy a pokiaľ mu nebolo vyhovieť začal byť hlučný, vulgárny až agresívny. Už v deň príchodu z reedukačného centra vo večerných hodinách sa predvádzal, chodil do izby mladším chlapcom, aby nemohli spať. Ani po niekoľkých upozorneniach nerešpektoval nočný klud a rušil ostatné deti. Postupne posúval hranice, ukradol jedlo z mrazničky, fajčil v kúpeľni, ničil zariadenie skupiny a provokuje ostatné deti. Počas vychádzok na miestnom ihrisku navádzal menšie deti zo skupiny k bitke s miestnymi deťmi. Správanie maloletého sa rapídne zhoršilo a začal naň navádzať aj ostatných chlapcov zo skupiny. Spúšťačom jeho agresivity sa neskôr stala hocijaká maličkosť. Posledný incident sa stal dňa 28.3.2022 pred Základnou školou B. Ž., kedy maloletý tvrdil, že fyzicky napadol maloletého chlapca, ktorý mal údajne nevhodné komentáre na maloletú dievča. Maloletá S. ho niekoľkokrát udrel päťou do tváre a nakoniec ho nadvihol a hodil do zaparkovaného auta. Svedkami incidentu boli aj vyučujúce zo základnej školy. Matka napadnutého maloletého chlapca tvrdila, že S. napadol jej syna bezdôvodne a zvažovala podanie trestného oznámenia.

8. Maloletý S. je žiakom 9 ročníka Špeciálnej základnej školy v Ž.. Jeho správanie sa aj v školskom prostredí veľmi rýchlo vrátilo do predchádzajúceho modelu správania sa. Je drzý na učiteľku, chodí neskoro na hodiny, fajčí pred školou, odmieta pracovať aj na skupine, pravidelne si neplní úlohy do školy, je agresívny. Triedna učiteľka často kontaktuje špeciálnu pedagogičku centra, pretože maloletý má nedokončené domáce úlohy, jeho správanie na hodinách je neprípustné, narúša atmosféru v triede. Zo školy odmieta chodiť s doprovodom, ide inou cestou, mešká aj hodinu, behá po dedine, domov prichádza zafajčený, nervózny, potom nadáva a vyhráža sa vychovávateľkám. Naposledy sa vyhrážal vychovávateľke 2.4.2022, ktorá ho odtiahla od mladšieho spolubývajúceho, ktorého S. napadol. Vykrikoval aby „zdochla a nech sa zatvorí, lebo jej ublíži a bude na invalidnom vozíku“.

9. Zo správy psychológa PhDr. Poperníkovej zo dňa 7.4.2022 vyplýva, že správanie maloletého v reedukačnom centre bolo len krátkodobé a účelové. Maloletý bol po návrate poučený o pravidlách a už od začiatku javil značný nezáujem o ich dodržiavanie. Toho času nerešpektuje žiadne pravidlá, často je tenzný a nervózny. Vyjadruje sa vulgárne, je drzý, arogantný a bez záujmu o rešpektovanie autorít, či usmernení. Jeho agresivita je vyvolaná maličkosťami ako nedopečené zemiaky na večeru, kedy začal kričať, búchať do steny a hodil na zem kvetináč. V záchvate zlosti kričí, trieska a verbálne atakuje svoje okolie. V priebehu spoločných vychádzok niekoľkokrát bez dovolenia opustil skupinu. Správanie maloletého je nepredvídateľné a život ohrozujúce, nakoľko dňa 28.3.2022 napadol maloletého chlapca.

10. Zo strany zamestnancov centra bolo vynaložené úsilie pomôcť maloletému vytvoriť primerané vzorce správania aj po návrate z reedukačného centra a upevniť osvojené kompetencie a zručnosti z procesu reedukácie. Maloletý však odmieta spolupracovať, rešpektovať autority a usmernenia, má tendencie k agresívnym prejavom správania sa a bez zábran verbálne, ale aj fyzicky atakuje svoje okolie. Napriek tomu, že maloletý sa z reedukačného centra vrátil do kmeňového zariadenia 24.2.2022 je centrum toho

názoru, že reedukácia v sociálnej, mravnej a emocionálnej oblasti života maloletého nie je doposiaľ dostatočná a po návrate do centra sa za krátku dobu opakovane vyskytli problémové prejavy správania sa. Maloletý nemá dostatočne osvojené kľúčové kompetencie, ktoré si v reedukačnom centre môže nacvičiť, utvrdiť a následne aplikovať v prirodzenom prostredí. Pre priaznivejší vývin maloletého centrum odporučilo umiestniť maloletého v Reedukačnom centre B. J.. Na základe uvedeného a s prihliadnutím na ochranu života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého úrad požiadal o vydanie neodkladného opatrenia.

11. K návrhu pripojil aj súhlas Reedukačného centra B. J. s prijatím maloletého zo dňa 26.1.2022, rodný list maloletého, stanovisko Centra pre deti a rodiny zo dňa 7.4.2022.

12. Z rodného listu bolo zistené, že dňa XX.X.XXXX sa narodil maloletý S. Q.. Ako otec je v rodnom liste zapísaný J. Q., K.. XX.X.XXXX a matka Q. I., K.. X.X.XXXX.

13. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

18. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

19. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

22. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

23. Podľa ust. § 367 ods. 1,2,3,4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

24. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

25. Takéto rozhodnutie považuje súd predovšetkým za rozhodnutie v záujme maloletých detí, aby nebol ohrozený ich ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, to znamená nariadenie neodkladného opatrenia.

26. V danom prípade súd vychádzajúc z obsahu návrhu a pripojených listinných dôkazov dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenia neodkladného opatrenia a maloleté dieťa dočasne odovzdal do starostlivosti Reedukačného centra B. J.. Súd prihliadol na skutočnosť, že psychický stav a správanie maloletého sa zhoršuje aj napriek tomu, že len nedávno sa vrátil z Reedukačného centra Q. - O. B., kde však už vzhľadom na charakter zariadenia mu nie je možné poskytnúť ďalšie vzdelávanie. Správanie sa maloletého je nepredvídateľné, agresívne a ohrozujúce okolie. Na základe uvedeného má súd za to, že ponechanie maloletého v Centre pre deti a rodiny by nevedlo k jeho náprave, a preto je nevyhnutné jeho umiestnenie do špecializovaného zariadenia, ktoré má mechanizmy na zabezpečenie komplexnej odbornej starostlivosti, prevýchovy a vzdelávania maloletých s poruchami správania. Uvedené zariadenie zodpovedá špeciálnym potrebám maloletého dieťaťa a poskytlo súhlasné stanovisko s prijatím maloletého.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.